

Vidor Miklós

NYOMOK A HÓBAN

Páros nyomok a hóban:
könnyű paták.
A sűrűből a hegyoldalra át
futnak tovább,
amerre
az őzsuta a kiskidát
a föl párázó hajnalban vezette.
Körös-körül aludt még a világ.

Az erdőszélen állt,
fölkapta fejét,
a szélbe szimatolt,
kémlelte a veszélyt.
Háta mögött
fia remegve várt,
elrejtette a köd,
elrejtették a fák.

Sehol egy élő árny, egy mozdulat.
Csak a világító,
kristályos csillanású hó -
az út szabad.
S szökellve, nesztelen
a lejtőn föl, amerre még
tágabbra tárul a vidék,
s őrzik a koronás tetőt
a szálfenyők.

Fotó: Török József

Tartalom

Innen indultam: A természet fotós – Kiállítás, könyvtár- és múzeumlátogatás – Erdei kirándulás –
Ifjú Zenebarátok Napja – Színházban – Jeles napok novemberben, decemberben – Jelenünk: Fogorvos a faluban –
Hírek – Humor – Rejtvény

Fogorvos a faluban

Októberben fogászati magánrendelőt nyitott a vot orvosi rendelő helyén dr. Bertók Gabriella fogorvos. Hetenként két alkalommal, kedden és csütörtökön 2-4-ig van rendelés.

Iskolánkba is ellátogatott a doktornő, hogy megismerkedjen velünk, és jó tanácsokat adjon a fogápoláshoz.

Megmutatta, milyen a jó fogkefe. Elmondta a helyes fogmosás módját: körkörös mozgással kell efélni a fogakat kívül, belül és a rágófelületen is.

Leglább háromszor, reggel, délben és lefekvés előtt, de igazán minden evés után fogat kellene mosni!

A fogápolásról különböző útmutatókat kaptak a gyerekek.

Ezután sok kérdés hangzott el.

- Mikor és hol kezdett dolgozni?

- Hét évvel ezelőtt kezdtem, jelenleg a gyermekfogászatot dolgozom, ahol naponta kb. 30 gyerek fogát kezelem.

- Miért választotta ezt a foglalkozást?

- Már gyerekkoromban sokat jártam fogorvosnál. Hét évesen fogorvost játszottam.

- Hol és mennyi ideig tanult?

- Öt évig az egyetemen. Az első két évben általános orvoslást, három évig fogászatot tanultam.

- Miből lesz a fog?

- Már a 7-8 hetes magzatnak kialakulnak azok a sejtjei, melyekből lesznek a fogbimbók.

- Ki kell-e húzni a mozgó tejfogot?

- Ha mozog, akkor már ki lehet húzni, mert a helyén már bújik a maradandó fog.

- A tejfogra is tesznek fogszabályzót?

- Van olyan fogszabályzó, ami a tejfogakra felszerelhető, de ezt csak nagyobb rendellenesség esetén használjuk.

- Hogyan lyukad ki a fog?

- A fogaink felszínét borító zománc szervezetünk legkeményebb szövete. Ugyanakkor ezt a hallatlanul kemény anyagot rövid idő alatt kikezdi a fogak felszínén megtapadt ételmaradékokból képződő savak. A nyál közömbösíti ezeket a savakat, de a lerakódásokkal nem bírkozik meg, s a zománc sérülésével megkezdődik a szuvasodás. Ettől a lerakódástól szabaddíthat meg a helyes és rendszeres fogápolás.

- Mennyi ideig kell a fogat mosni?

- Minimum 2, de inkább 3-5 percig, hogy ne maradjon sehol lepedék a fogakon. A lepedéktől nemcsak, hogy kilyukadhat a fog, de ínybetegséget is kaphat az ember, és felnőtt korában kihullik a foga.

- Melyik fogkrém a legjobb?

- Nem az az elsődleges hogy mivel, hanem az, hogy hogyan mossuk a fogunkat.

- Szabad-e csokit enni?

- Igen, de mértékkel! Csoki evés után azonnal mossatok fogat, ha lehet. Az is jó, ha rágógumit rágtok utána.

Ez minden édességre vonatkozik.

Éljünk fogkímélően

Mi a fogkímélő akció?

A fogkímélő akció egy szervezet, amelyben fogorvos professzorok, fogorvosok és fogkímélő édességeket előállító cégek fogtak össze egymással. Célja: közös erővel tudatosítani a fogkímélő étkezési szokásokat. A bejegyzett embléma - fogemberke esernyővel - pedig azt a célt szolgálja, hogy a vásárlóknak megkönnyítse a fogkímélő édesség felismerését.

Gyermekfogászati Prevenációs
Bizottság
1134 Budapest
Huba u. 10.

EZT OLVASTAM

A cápa nem túlságosan rokonszenves élőlény, mégis joggal irigyeljük. Ez az állat ugyanis többször is váltja a fogait, míg az embernek semmi reménye rá, hogy tönkrement állandó fogai helyébe újak nőjenek. A fogszuvasodást modern betegségnek tartják, de a régészeti leletek szerint ezzel a betegséggel már több ezer évvel ezelőtt élt őseink is küzdöttek. A Dél-Afrikában megtalált Australopithecus maradványok szájában már találtak rossz fogakat, de még a kőkorszakban is többnyire csak a felnőtteknek voltak lyukas fogaik. A fogromlás ellen csak az elmúlt évtizedekben vette fel sikeresen a harcot az emberiség.

Századunk elején egy amerikai fogász, Frederik S. McKay fedezte fel, hogy a táplálékhoz vagy az ivóvízhez adagolt fluor megelőzi a szuvasodást. A fogorvosoknak és a fogfájósoknak saját védőszentjük volt, Szent Apollónia, akihez valamikor így imádkoztak:

*Drága Szent Apollóniám,
bűnös áll előtted ám,
kinek a foga hasogat,
áraszd rá irgalmatod,
adj neki nyugalmat, áldást,
szüntessed meg a fogfájást!*

Fábián Gabriella
3. o.

Hírharang

- A kisújszállási Szalay Könyvkereskedés 30-80% árkedvezményrel árusította szebbnél-szebb könyveit iskolánkban. Több mint 20 ezer Ft értékű könyvet vásároltak meg a tanulóink szülei.

- A REÁL KFT az alsó és felső tagozatnak a kötelező és ajánlott szépirodalmi könyveket könyvjúsg formájában jelentette meg egy-egy 100 Ft-os áron. 209 db-ot rendeltek meg a szülők.

- A kézműves szakkör ebben a tanévben két csoporttal működik. Az 1-2. és 3-4. osztályosok külön foglalkozáson ismerkedhetnek meg a fazekasság szépségével. Az elkészített munkadaravokat Szennában égetik ki.

- Az Országos Tanulmányi Versenyen matematika, magyar nyelv- és környezetismeret tantárgyakból 5 tanuló indult. Hárman két tantárgyban vesznek részt. Résztvevők: Bajzik András, Györfi Richárd 4. osztályos, Fülöp Gábor, Szak Dávid, Tarján Tamás 3. osztályos tanulók.

- "Kezdeményezés a jövőért" levelező matematika vetélkedő Rutek Zsuzsanna 2. o. tanuló vesz részt.

- Ingyenes számítógépes talpvizsgálat volt novemberben iskolánkban, mellyel kiszűrték, hogy kinek van szüksége betétre, melyet azonnal meg is lehetett rendelni. Több szülő élt a kedvező lehetőséggel.

- A Látást megőrző programban részt vesz iskolánk. A betűtáblák mindennapi elolvasása erősíti a szemizmokat és kiszűri a rövidlátókat. A táblákat havonta cserélik.

- Januárban a nagycsoportos óvodások szüleinek az iskolában - ismét közös szervezésben az óvodával - tartunk szülői értekezletet, melyen az iskolaérettség feltételeit és az iskola nyújtotta lehetőségeket ismertetjük.

- Februárban tartjuk a hagyományos műsoros farsangi estet.

- Az UNICEF könyvtárfejlesztő pályázatán 15 ezer Ft értékű könyvet és társasjátékot nyert iskolánk.

Ó, gyönyörű szép titokzatos éj...

Műsoros karácsonyi estet tartunk 1996. december 19-én 17.30 órakor a kultúrházban, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Az iskola tanulói,
nevelői

Suli-buli kacagó

Krumpli, Hagyma

A krumpli a hagymához:
 – Miért gondolod, hogy az emberek jobban szeretnek téged mint engem?
 – Téged talán megsíratnak, miközben hámoznak?

Négykezes

– Nehogy elhiggye már szomszédasszony, hogy a Kakucsiék olyan gazdagok.
 – Miért?
 – Mert tegnap láttam, hogy mind a két lányuk egy zongorán játszott, közösen.

Beküldte: Vendl Krisztina

Ajándék

– Én egy papagájt veszek anyukámnak a születésnapjára – mondja Gabi.
 – Miért? Az anyukád szeretne egy papagájt?
 – Ő nem, de én igen!

Nem kergetik

Gyerekek fölmasznak a cseresznyefára. Nagyban eszegetik a gyümölcsöt, amikor meglátják a fa tulajdonosát. A gazda kergeti őket és így kiált:
 – Álljatok meg, ebadta gazfickók!
 Az egyik gyerek visszafordul, s így kiált.
 – Álljon meg maga, hiszen nem kergeti senki!

Elvont dolog

A tanító az iskolában az elvont dolgok fogalmát magyarázza:
 – Elvont dolog az, amit nem tudunk kezünkkel megfogni. Na, Pistike, mondj egy példát:
 – Például az izzó vasdarab.

Segített

– Miért sír a kistestvéred? – kérdezi a néni a parkban a négyéves Ödönkét. – Verekedtetek? Vagy bántottad őt?
 – Á, dehogy – Hangzik a

nyugodt felelet. – Csak segítettem megenni a csokiját.

Fizikaórán

– Misi! Mi a magyarázata annak, hogy előbb látjuk a villámot, és csak utána halljuk a dörgést?
 – Csak az lehet, tanár úr, hogy az ember füle hátrább van, mint a szeme.

Állati

– Doktor úr, én kimerültem, mert annyit dolgozom, mint egy ló. Igaz, éjjel alszom, mint egy medve, de reggel mindig farkaséhes vagyok és fáradtan ébredek, mint egy kutya.
 – Ide figyeljen, jó ember. Menjen inkább állatorvoshoz.

Továbbment

– Hogyan hagyta el az órádat?
 – A parkban sétálgattam. Egyszer csak megállt az óram, én meg továbbmentem.

Tény

Egy kutya és egy macska beszélget.
 – Miért esel te mindig talpra – kérdezi irigykedve a macskától.
 – Azért, mert nem ejtettek a fejemre.

Ebadta

– Mórcka, miért kérdezel annyit a Rózsi nénitől?
 – Mert ha nem kellene neki annyit felelnie, megenné az egész tortát...

Barométer

Apu, esett a barométer!
 – Sokat?
 – Majdnem másfél métert, és el is tört.

Kakukkos óra

– Nos, jó még a kakukkos óra, amit a múltkor megjavítottam – kérdezi az órás.

– Hogyne. A kakukk minden órában kihajol és megkérdezi, mennyi az idő...

Szorít a cipő

– Jean, miért szorít ez a cipő?
 – Mert bent maradt a nyelvem, uram.
 – Ugyan, Jean! Ha kidugom a nyelvemet, akkor is szorít.

Gyerekszáj

A nagymama fejfájással küszködik. Kisunokája vigasztalni próbálja:
 – Neszomorkodj, nagyikám, majd holnap elviszlek a fejészetre...

Pistike az orvosi táskával sétál fel-alá. kiveszi a csipeszt és kérdően néz:
 – Ugye, ezzel szokták a mesekövet kiszedni?

Lacika elviszi az óvodába az új autóját. Persze, még délelőtt kiesik a kereke.
 – Ez milyen autó? – érdeklődik a barátja.
 – Problémás autó – feleli mérgesen Lacika.

A kisfiútól kérdezi az anyukája:
 – Hol van a nővéred?
 – Reggelizi a vacsoráját – feleli a gyerek.

– Jöjjenek gyorsan – mondja egy kisfiú, aki futva érkezik a rendőrségre. – A papám már órák óta verekszik a szomszédossal!
 – És miért csak most jöttél?
 – Mert az apám most kezdett alulmaradni...

Ádám az apjával az áruház járékosztályán nézelődik. Egyszer csak könyörögni kezd:
 – Apu, kérlek, vedd meg nekem ezt a zsinórt!
 – Melyik zsinórt?

– Azt, amelyiknek az egyik végén elem van, a másikon pedig egy szép piros autó...

– Sanyika, miért nem mégy ki az udvarra játszani a baráttaiddal?
 – Mert nekem csak egy barátom van, és azt is utálom.

– Mama, ha nagy leszek, beállhatok rablónak?
 – Beállhatsz, de csak akkor, ha jó leszel.

– Papa! Vegyél nekem egy harmonikát!
 – Én vennék neked, fiam, de félek, hogy zavarasz majd a munkában!
 – Nem papa! Én csak este fogok harmonikázni, amikor te már alszol.

Egy mohácsi fiú elment tanulni Budapestre. A pénze hamar elfogyott, de utánpótlás nem jött. Ezt írta az apjának:
 „Apám, ha nem küldesz pénzt, beleugrok a Dunába!”
 „Pénz nincs, várlak Mohácsnál. Apád.”

– Jánoska, mitől lehet megismerni a mérges gombát? – kérdi a mama az erdőben sétálva.
 – A hasfájásról! – válaszolja gondolkodás nélkül a kisfiú.

– Mama, én ma lámpafény-nél fogok aludni. – Jelentette ki a kis Viki.
 – Miért?
 – Szeretnék álmot látni, de félek, hogy sötétben nem látom meg!

Pistike elmegy a fényképész-hez.
 – Legyen szíves, készítsen rólam csoportképet!
 – Jó, de előbb állj félkörbe!

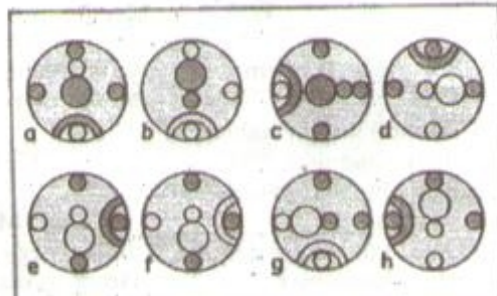
BUKSITÖRŐ

Parkolóhely

Egy parkolóhelyen 11 jármű áll, autók és motorkerékpárok vegyesen. A járműveknek összesen 30 kerekük van. Hány autó és hány motorkerékpár parkol?

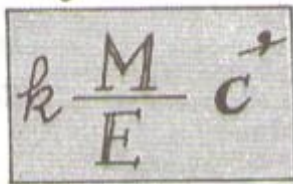
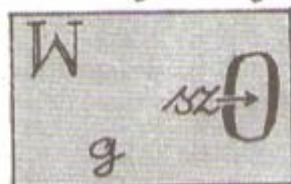
Gyufa-
rejtvény

Rakd ki gyufából ezt a hatszöget és benne a 6 háromszöget. 6 gyufát más helyre kell tenni és csak 3 háromszög marad.

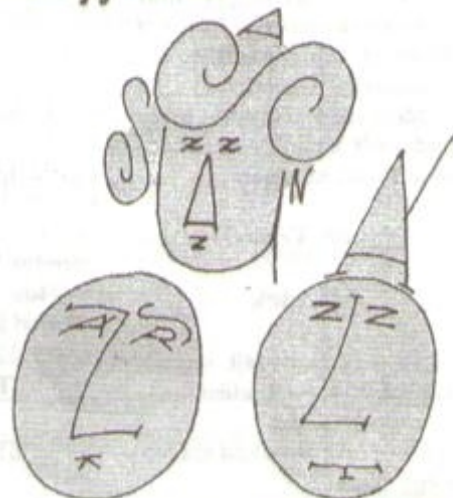

Melyik kettő egyforma?

Betűrejtvény hideg időre

Floxy hívnak?

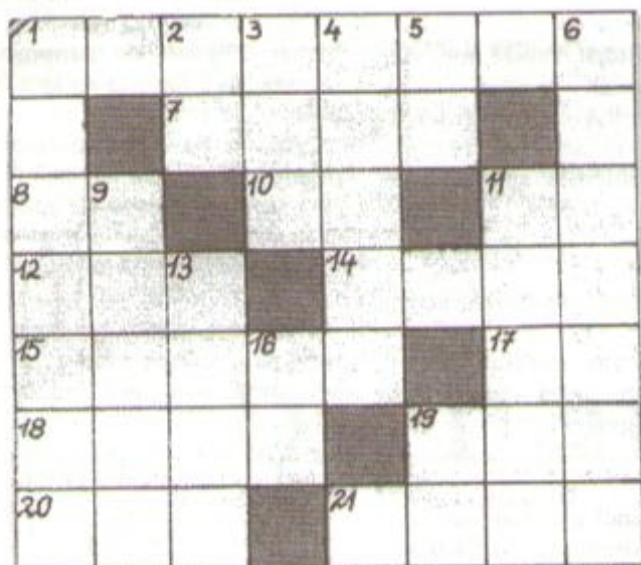
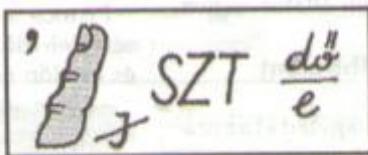

Összeadás

Az összeadásban számok helyett jeleket írtunk. Azonos számokat azonos jellel jelöltünk. Milyen számok kerülnek a jelek helyére?

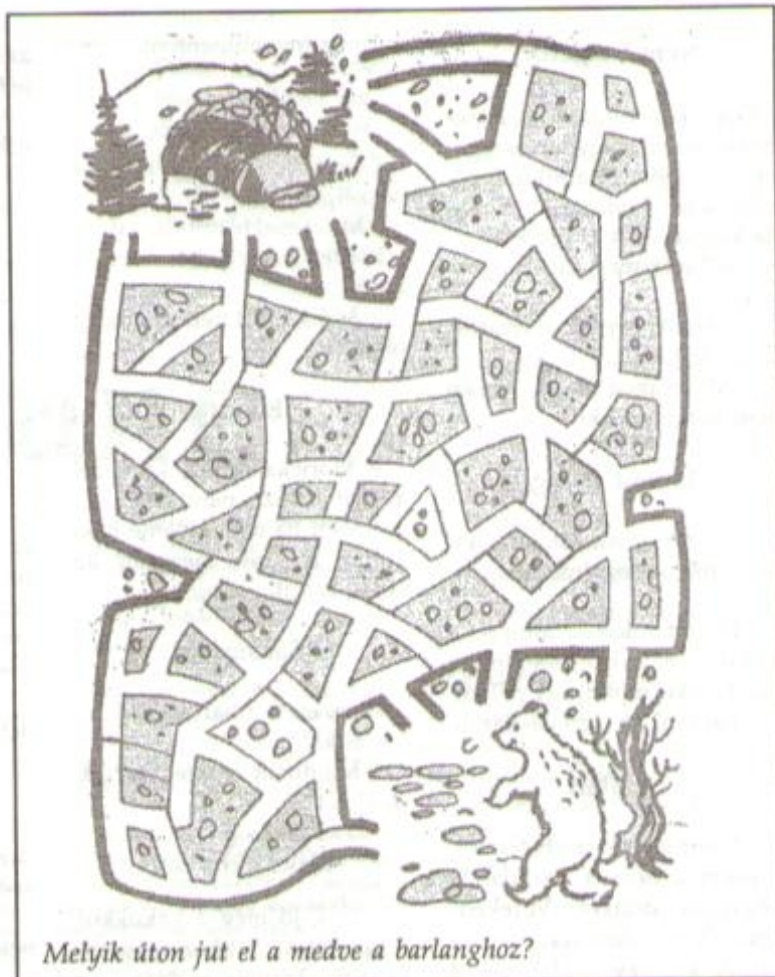
Képrejtvény

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Egyfajta melegítő berendezés 7. Átlátszó anyag 8. Rag 10. Vágófelület 11. Kettős betű 12. Vonatközónév 14. Okos embernek van 15. Fejfedő 17. Nem áll 18. Elad 19. Visszafelé: nem halott 20. Kifli is van ilyen 21. Izmos.

Függőleges: 1. Régen a pincében volt 2. Varróeszköz (ék. hiba) 3. Birtokos névmás (ék. hiba) 4. Akkumulátor magyarosított neve 5. EG 6. Fűtés 9. Névelővel hegyes rúd 11. Apa, anya 13. Női becenév 16. Fő ellentéte 19. Vigyázó. A keresztrejtvényből beküldendő a vízszintes 1., függőleges 1., 6.

Melyik úton jut el a medve a barlanghoz?

Innen indultam

A természetfotós

Török József Jutában élt. Itt volt kisdíák 30 évvel ezelőtt. Szülei, testvére ma is itt lakik a Dózsa Gy. u. 18. sz. alatt. Fotóiból rendezett kiállítást iskolánk névadó ünnepélye alkalmából láthattuk.

– Mikor kezdte a fotózást?

– Már tíz éves korom óta fotózok, de az igazi szakmai munkát, amilyen szinten most fotózok, azt 1989-től, amióta a COPUR foto klubnak tagja vagyok. Ott képzett fotósok tanítottak meg a nívós szakmai munkára.

– Miért pont az állatokat és a növényeket fényképezi?

– Gyerekkorom óta szeretem a természetet. Régben horgásztam is, és foglalkoztatott a gondolat, hogy miért is járok ki. és rájöttem, hogy nem igazán a hal édekel, amit fogok, hanem az, hogy kint legyek a természetben. Egy ideig a horgászatot és fotózást együtt csináltam. Időben nem tudtam a kettőt összeegyeztetni, így döntöttem a fotózás mellett.

– Hol és milyen növényeket fényképezett?

– A természetfotósoknak néha több száz, sokszor ezer kilométert is meg kell tenni, hogy egy-egy védett növényt vagy állatot lefotózzon. A „Magyar kikerics”, a „Magyar nőszirm” a világon sehol más hol, csak Magyarországon, itt is csak egyetlen helyen, a Szársomlyó hegyen található. Ez a legkorábban nyíló

virág, január végén, február elején bontogatja szirmát.

Egy másik védett növény a „Tornai vérkő”, amely az Aggteleki Nemzeti Park területén, közvetlenül a szlovák határszélen található. Ez a védett növény Európa száz legritkább növénye közé tartozik, amelyet a kihalás veszélye fenyeget.

Erdélyben fényképeztem egy másik védett növényt, ott úgy hívják: boldogasszony papucs. A papucs-kosbor az orchidea-félékhez tartozik. Erről érdemes megjegyezni, hogy az orchidea-félék töről nem szaporíthatók, hiába vesszük fel a növényt és ültetjük el otthon. Ennek oka, hogy a lelőhelyén egyféle gombával van kapcsolatban, és ha ezzel megszakad a kapcsolat, a növény elhal.

– Hogyan sikerül kilesni az állatokat?

– Mi, természetfotósok, tartjuk egymással a kapcsolatot, és értesítjük egymást a növények, illetve állatok tartózkodási helyéről. A múlt hét végén így kerültem Szegedre a darvak vonulását fényképezni.

Szakmai felkészültségre is szükség van, utána olvasunk, mi, hol található. Több száz ezzel kapcsolatos könyvem van. Az egyik legnagyobb természetfotós Bécsi László mondja: A természettel együtt kell élni, a természet az tudja igazán megérteni, aki a természetben otthonos. Nagy felkészültség és igen nagy alázat szükséges ahhoz, hogy ezeket a pillanatokat meglássuk.

– Hogyan tudja lefényképezni az állatokat?

– Mindenképpen lessátorra van szükség. Pl. a madarak fényképezésénél jól kell ismerni a tartózkodási helyüket, a táplálkozási helyüket. Ott állítjuk fel a sátrat. Van-

nak igényes és igénytelen madarak, melyek a zavarásra fokozottan, vagy kevésbé reagálnak. A daru szokásait, ösztöneit jól kell ismerni a sikeres fotózáshoz. Ugyanis a daru nagyon okos, éber állat. Mielőtt a csapat az éjszakai vagy nappali táplálkozó helyére szállna, öröket küldenek ki, hogy szabad-e a terep, és ha igen, akkor száll le a többi madár. Úgy fényképeztük le őket, hengeres szalmabálákba készítettük a leshelyet, tetejét náddal befedtük. Két oldalt kémlelőnyílásokat csináltunk, amin csak az objektív fért ki. Így vártunk a megfelelő pillanatra.

Van terepszínű, alumíniumvázassal is, melyből csak az objektív van kint. Ez elég kényelmetlen, mert egy négyzetméter alapterületű csak, egy szék fér el benne. Ebben fél vagy egy egész napot eltölteni, már sportteljesítménynek számít.

– Mit visz magával egy-egy útra?

– Állványokon, sátron kívül mindenekelőtt fényképezőgépet, vakukat, körvakut, közgyűrűt, teleobjektívet, hogy közeli képet tudjak készíteni egy apró szunyogról is. Tükrök kellene a nap fényének többszörözéséhez, amikor pici növényeket fotózok. Fotóstáska három kell. Hátterek az árnyékok fényképezéséhez, kioldószinór, szűrők és még sok apróság. Ezt mind magamra agatom, ami van negyven kilogramm is!

– Mennyi ideig tartott a leghosszabb les?

– Volt már 14 óra is. Egy szarvasbögés fotózásához fél kettőkor indulok, hogy még éjszaka ki tudjak ülni a les helyre. A természetfotózás egyik alapszabálya, hogy a lest úgy kell elfoglalni, hogy a természetet ne zavarjuk, ne

háborgassuk az állatokat. A legutóbbi szarvasbögérről készült fotómat szeptember végén, október elején készítettem Erdélyben. Medvét is szerettem volna fényképezni, de ez nem jött össze, mert elromlott az autóm.

– Van-e állandó fotózási területe?

– Igen, Somogy erdeiben, különösen Mike, Lábod környékére járok, mert itt elég nagy, összefüggő erdőség van. Nagyobb az esélye annak, hogy olyan reprezentatív dologgal találkozok, amit érdemes megörökíteni. Bár az igazi természetfotós egy négyzetméteren belül is talál magának fotótémát.

– Hol volt már kiállítása?

– Jelen pillanatban a SEFAG-nál van közös kiállításom Szirmayné Bayer Erzsébet festőművésszel, mely október 21-től november 11-ig tekinthető meg. Ez a hetedik kiállításom. A következő Barcsra lesz. Dunaújvárostól Szigetvárig több helyen kiállítottam fotóimat. Somogy megyéről készült egy fotóalbum, ott is voltak képeim, a megyei önkormányzat évkönyvének borítóján és több könyvben, újságban felhasználták fotóimat.

– Sokba kerül a fotózás?

– Bizony sokba! Csak diára fényképezek, a film 1500 Ft, ehhez jön az előhívási költség. Jó minőségű fényképezőgépekre és tartozékokra van szükség a színvonalas munkához. Kiállításon nyert díjakból, szponzorok támogatásából próbálom kigazdálkodni.

– Milyen díjat nyert?

– Második helyezést értem el 1995-ben a megyei fotópályázaton.

– Köszönjük, hogy mesélt munkájáról. További sikereket kívánunk!

Bajzik Andris -
Bencsik Niki - Györfi Ricsi
- Landek Márk

4. o.

A kiállításon

November elején elmentünk Kaposvárra.

Először a Megyei Könyvtárban voltunk. Utána elmentünk az „Ember és természet” című kiállításra. Gyönyörű képeket láttunk.

Szirmayné, Erzsébet néni – aki főiskolai tanára volt Olgi néninek – festményeit, és Török Józsi bácsi természetfotóit láttuk.

A szép festmények közül kettő tetszett a legjobban: egy tarka őszi erdő letört faággal, és balatoni táj, ahol sirályok röpködtek, emberek jártak a földes úton, és a vízben csónak volt kikötve.

A fotók közül szintén kettő választottam: a lilá színű „Kárpáti sáfrány”-t és a „Hóbogyók”-at ábrázoló fotót. Erről megtudtuk, hogy 1995-ben „Az év természetfotója” pályázaton díjazott volt.

Hosszasan csodáltuk a képeket.

Indulás előtt beírtuk nevünket a vendégkönyvbe. Amikor jött anyukám értem, boldogan meséltem neki, hogy milyen csodálatos képekben gyönyörködhattunk.

Rutek Zsuzsanna
2. o.

Sz. Bayer E.: Balaton-part

Sz. Bayer E.: Olvasó férfi

Török J.: Kárpáti sáfrány

Tél

Látogatás a könyvtárban

I.

Az őszi folyamán mi negyedikesek és a másodikosok kétszer jártunk a megyei könyvtárban.

Az első alkalommal megismertünk a könyvtárral. A gyermekkönyvtárban Gyöngyi néni fogadott bennünket. A hatalmas termben a falak mentén sorakoztak a könyvvel teli könyvvállványok. Gyöngyi néni elmondta, hogy a könyvek tartalmuk és írójuk szerint vannak rendezve. A gyermekkönyvek száma ötven-ezer, de nem csak a könyvtárban vannak könyvek, hanem a raktárban is. A könyvtárba be kell iratkozni, hogy kikölcsönözhesd a könyvet. Nem lehet minden könyvet kikölcsönözni, mert vannak kéziköny-

vek, ezeket csak a könyvtárba lehet használni. Megnéztük a felnőttek könyvtárát is. Ott több mint 200 ezer könyv van, és sokféle újság, folyóirat. A könyvtár író-olvasó találkozókat és kiállításokat is szokott rendezni. Mi bámulatosan szép kiállítást láttunk, amely a szájjal - lábbal festők festményeit mutatta be.

Bajzik András
4. o.

II.

A második alkalommal az erdőről tartott foglalkozást Gyöngyi néni.

A következőket hallottuk: Földünkön több a víz mint a szárazföld. A szárazföld több földrészre tagolódik. A legtöbb erdő

Észak-Amerikában, Európában, Ázsiában van.

A Föld hidegebb égővein főként fenyőfélékből álló tűlevelű erdők élnek. A mérsékelt éghajlatú területeken a tűlevelűek és a lomblevelűek is megélnek. Forró éghajlaton a párás esőerdők nőnek. Eddig ezekről nem hallottam. Benne majmok, kígyók, tigrisek élnek.

A bükkös, és tölgyerdők a vörösbegy, széncinke, vaddisznó, őz, szarvas és még sok állat élőhelye. Nagyon sok szepet és érdekesebb tartalmú könyvet láttunk. Megnéztünk egy természetfilmet, ami a Duna mentén lévő Gemenci erdőről szólt.

Nekem ez nagyon megtetszett és ötödik osztálytól én is könyvtári tag leszek.

Györfi Richárd
4. o.

Múzeumban

Egy csütörtöki nap múzeumlátogatáson vetünk részt, természetkiállítást néztünk meg a Rippl-Rónai József Múzeumban. Hat termben mutatták be Somogy megye élővilágát. Megismertük az erdők, mezők, rétek, vizek, vízpartok növényeit és állatait. Egy néni vezetett körbe minket. Láttunk kitérőt rétisast, vaddisznót, rókat, görényt, menyétet, mókust, sünt, különféle bogarakat, rovarokat, halakat és növényeket. Meglepődtünk azon, hogy a rétisastnak milyen hatalmas a szárnya, ha kiterjeszti. Érdekes volt látni a ragadozókat vadászat közben. A látlat megtekintése közben állathangokat hallgathattunk. Az utolsó kiállítóteremben a környezet szennyezését mutatták be. Megfigyelhettük hogyan szennyezzük vizeinket, beledobáljuk a dobozokat, vasakat, papírdarabokat és más káros anyagokat. Nagyon tanulságos volt mindezt látni. Jól éreztük magunkat, szívesen megnéznénk újra ezt az érdekes kiállítást.

Horváth A. - Bódis B. - Bilakovics Zs.
2. o.

ERDEI KIRÁNDULÁS

Út az erdőig

Október végén szép napos időben kirándultunk a Tókaji parkerdőbe. A szülők vittek bennünket kocsival. A 2. osztályosok Zsuzsi apukájával utaztak egy kis teherszállító autóval. Mulatságos volt a kocsi aljában ülni. Csak a vezető felé láttunk ki. Nagyon jól elszórakoztunk, végig énekeltünk. Az erdőben hosszan vezetett az út a parkolóig. Ott kiszálltunk és megpillantottuk a szép tavat, meg a házat. Nem jártam még itt, és nagyon tetszett ez a látvány.

Schlepp Zsanett
2. o.

Ropaty Lilla 1.o.

SÉTA AZ ERDŐBEN

Reggeli után végigjártuk az erdőt. Száraz avar borította az utat. Néma csend volt mindenütt.

Nagyon sok érdekességet láttunk és találtunk. Gyűjtöttünk makkot, fenyőtobozt, növényeket, páfrányt és mohát, színes leveleket. Még buzogányt is hoztam haza anyukámnak.

Környezet órához feladatokat végeztünk.

Nagyon hűvös volt. Megmértük a levegő hőmérsékletét: árnyékban 3 fok, a napon 10 fokot mutatott a hőmérő. A föld hőmérséklete 2 fok volt.

Erdei talajt hoztunk haza nylon zacskóban, hogy kísérletezzünk vele.

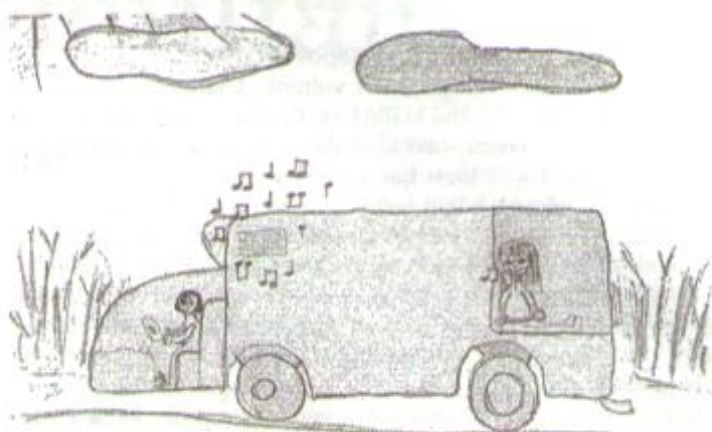
A levelek alatt hangyák, pókok húzódtak meg.

Kár, hogy madarakat, szarvasokat, őzeket nem láttunk.

Tóth Roland
2. o.

Zsinkó Brigitta 3a

Ruték Zsuzsanna 2.o.

A tóparton

A parkerdő bejáratát két tó őrzi. A reggeli csendben pára lebegett felettük. Őszi színbe öltözött fák ölelték körül őket. A napfény csillogott a víz tükörén. Békalencse úszott. A két tavat a gyönyörű nádas vette körül. A kisebbik tó közepén a szigeten álló kis házikóhoz fahíd vezetett. Mi azonnal birtokba vettük. Néhányan szedtek buzogányt.

A nagyobbik tó körül keskeny ösvényen, elsárgult leveleken lépdeltünk a játszótér felé. A fűszálakon harmatcseppek csillogtak. A nedves fűben nem tudtunk letáborozni, ezért visszasétáltunk az erdő bejáratához, ahol a két tó között egy nyitott faház állt. Itt pakoltunk le, előszedték az elemőzsiánkat, és jóízűen megreggeliztünk. Még evés közben is a tájban gyönyörködöttünk, ahogy a fák visszatükröződtek a tó vízében. Az égen ezrenyi madár repült.

Szabó Gyöngyi - Tarján Tamás
3. o.

Ruték Zsuzsanna 2.o.

Hazafelé

Jóízűen megebédeltünk. Sajnálattal közölte velünk Olgi néni, hogy össze kell csomagolni. Az első osztályt Ildikó anyukája hozta haza. Mielőtt búcsút intettünk volna, Szeverina tanító néni csoportképet készített. Erdei úton mentünk gyalog a buszmegállóhoz, és közben énekeltünk. Egy és fél kilométert gyalogoltunk. Észre se vettük, hogy kiértünk az útra. A busz megérkezésére várnunk kellett. A dombon egy tisztáson letelepedtünk. Ettünk, ittunk, futkároztunk. Megérkezett a busz. Fölszálltunk és Kaposváron az utolsó pillanatban sikerült átszállnunk a jutai buszra.

A sok móka és szórakozás után kissé fáradtan, de sok élményben gazdagon tértünk haza.

Vajda Viktória
2. o.

Magyaregres, 1996. november 23.

Az ősszel felhívás érkezett a magyaregresi testvériskolánktól, hogy az Ifjú Zenebarátok Világnapján, november 23-án vegyünk részt az ének és hangszeres versenyen.

Szeverina tanító néni megkérdezett bennünket: Vikit, Frankát, Ágit, Ildikót, Zsuzsit és engem, hogy volna-e kedvünk egy énekversenyen részt venni. Örömmel mondtunk igent.

Vittünk egy kazettát, a tanító néni ráénekelte a dalokat, hogy otthon is tudjunk gyakorolni. Én a szövegét már az első nap tudtam, csak a dallamát nem. Kis idő múlva azt is. A többiek is megtanulták. Már csak egy hetünk volt a versenyig. Sokat próbáltunk. Eljött az énekverseny napja.

A szülők kocsival vittek el bennünket Magyaregresre. Én az Ildiékkel utaztam. Izgatottak voltunk, és útközben egymástól kérdeztük, hogy nagyon izgultok-e.

A magyaregresi iskolában szeretettel fogadtak bennünket. Náluk is 2 tanterem van. Egyik termet öltözőnek rendezték be. Felirat jelezte az iskolák helyét. Négy vidéki kisiskola: Kaposszerdahely, Kaposfüred, Somogyesztí és Juta versenyzői jöttek el. Átöltöztünk, és a második teremben próbáltunk. A kultúrteremben helyet foglaltunk. A magyaregresi elsősök német dalt énekeltek. Ez volt az első próbálkozásuk, persze ez nem számított a versenybe.

Elkezdődött az igazi műsor. Nagyon figyeltük a versenyzőket. Kilencediknek lépett fel Zsuzsi.

Hegedűn játszotta a Cickom ... című dalt. Nagyon jól sikerült neki. Utána következtek a többi iskolák. Majd mi is sorra kerültünk. A tanító néni megadta a hangot, és énekelni kezdtünk. A dalok elég nehezek voltak, de jól sikerült a műsorunk. Utánunk is voltak még kicsi szereplők. A nagyobb iskolások ismert dalokból tartottak bemutatót. Hogy díszesebb legyen, egy gépből eresztettek ki füstfelhőt, aminek olyan illata volt, mint a likörnek. Villogtak a színes lámpák, mint a diszkóban. Az eredményhirdetésig szólt a zene

az egyik teremben, a másikban büfé volt. Izgatottan vártuk, hogy milyen helyezést értünk el. Zsuzsi aranyminősítést, mi a népdaléneklésért ezüstminősítést kaptunk, és mindannyian ajándékot is. Nagyon örültünk. Ezt követte a Bababál, ahol sokat táncoltunk. Jó volt ez a nap!

Örömmel olvastuk a Somogyi Hírlap november 25-i számát, amely beszámolt erről a versenyről.

Szabó Gyöngyi
3. o.

Pinokkió

December 2-án színházba mentünk a Pinokkió c. mesejátékot néztük meg.

Úgy kezdődött a történet, hogy egy embernek Gepetto urnak nem volt senkije. Faragott egy fiúbabut, amely életre kelt. Pinokkió nevet adta neki. Iskolába akarta küldeni. Ő azt mondta, hogy nem megyek iskolába. Megszökött Játékszobába. Izgalmas kalandokon ment végig. Játékszobában sok játék, csupa fény várta, de egy hét múlva azt is megunt. Haza akart menni. Rablókkal találkozott útközben. Egy bálna hasában kötött ki, és ott találkozott Gepettoval. Nagy furlangossággal kijutottak a bálnából. A kékhajú tündér tatált rájuk. Elvitte a plotába. Varázslattal meggyógyította és igazi kisfiú lett belőle.

Nekem nagyon tetszett a mese. Szépek voltak a díszletek, a ruhák és a mesés csillogás, villogás.

Györfi Richárd
4. o.

ÚSZÓLECKE

Öt éve járunk a Csokonai Vitéz Mihály Gyakorló Általános iskolába úszni. Az idei tanévben november elején kezdődött az úszóoktatás.

Az 1. osztályos tanulók közül 11-en vesznek részt a foglalkozáson heti egy alkalommal.

Igy meséltek élményeikről:

– Nagyon jó volt az első alkalom, mert jók voltak a gyakorlatok, a végén játszottunk is. Azt mondta az oktató, hogy úszás előtt és után le kell zuhanyozni.

– Először nagyon izgultunk, de egyre bátrabban lubickoltunk a vízben, pedig féltünk, hogy mély lesz a víz. Amikor beleptünk nagyon féltünk, milyen lesz az úszóedző, milyen lesz a víz, milyenek lesznek a gyakorlatok.

– Első alkalommal a lábtempót tanultuk meg. Második alkalommal a síklást egy deszka segítségével. Le kellett bukni a víz alá, amitől kicsit féltünk, de mára már ez is jól megy. Tízszor kellett lebukni a víz alá, és le is kellett térdelni. Akik több éve járnak úszni, azoknak önállóan kellett siklani.

– Nagyon örülünk, hogy járhatunk az uszodába! Bárcsak többször mehetnénk hetente!

Az uszoda bérleti díja alkalmanként 1800 Ft egy órára, melyet az önkormányzat biztosít.

Meglepetés

Először november elején ért bennünket meglepetés.

Amikor mentünk reggelizni, szépen megvolt terítve. De nem a régi zöld terítővel, hanem új, fehérrel. Az asztalok közepén színes négyzet alakú, piros-fehér kockás, apró gyümölcsökkel tarkított terítő volt. Rajta körben a bögrék, és az ezüstösen csillogó fém szalvétatartók. Mint az étteremben. Délben az asztalközepét sárga-fehér kockás terítő díszítette, nagyon szép volt. Jó érzéssel etünk.

A második meglepetés születésnapunkon, november 25-én ért bennünket Nikivel. Délben mindenki előre ment, kettőnket engedtek be utoljára. Ünnepi terítéssel fogadtak bennünket. A terítékünk előtt feldíszített gyertyatartóban piros gyertya égett. A poharunkban ünnepi szalvéta volt, ami bohócot ábrá-

Happy Birthday to you ...
Alles Gute, viel Glück ...

zolt, a többiekében pedig hajtogatott fehér szalvéta. Amint helyet foglaltunk, felhangzott két nyelven a „Bolog születésnapot”. Ezentúl egy díszes táblára lesz kiírva, hogy kinek mikor lesz a születésnapja vagy névnapi. Így köszöntünk mindekit.

Engem ez nagyon meghatott, és örökre megőrzöm a bohócos szalvétát.

Bajzik András
4. o.

November 1.

Mindenszentek

Mindazokért kiket nem láttunk
már régen,
Akik velünk együtt ünnepelnek
az égen.
Mindazokért akik nincsenek itt,
Mindenkiért egy-egy gyertya
égjen!

November 2.

Halottak napja

Gyertyagyújtás

Készülődünk az iskolában, hogy halottak napján, mikor mindenki megemlékezik halottairól, mi is gyertyát gyújtunk iskolánk névadója, Nagy István sírjánál. Már napokkal előtte gyertyákat hoztunk az iskolába. Szép csokorral akartuk díszíteni a sírt. Fenyőágakat gyűjtöttünk. Ezek felhasználásával az Olgi tanító néni gyönyörű csokrot készített. Mindenszentek napján ta-

nítóinkkal együtt elindultunk a jutai temetőbe, kezünkben egy-egy szál gyertyával. Olgi tanító néni ráhelyezte a koszorút az emlékműre. Mindenki meggyújtotta a gyertyáját, félkörbe álltunk, és néztük a lobogó fényeket. Utána körbejártuk a temetőt, és megnéztük a virágdíszbe öltöztetett sírokat.

Fülöp Gábor
3. o.

Ezt olvastam...

November első napjában a halottakra emlékezünk. A Halottak napját megelőző Mindenszentek a katolikus vallás szerint az összes mennybéli üdvözltek emléknapja.

A Mindenszentek estéje a Halottak napjának vigiliája (az ünnep előestéje) lett. A

halottak estéje általános népi ünneppé, az egész család összejövetelére vált: a család élő és holt fele a temetőben találkozik. A kora esti órákban gyertyát gyújtanak, amelynek fénye, a „világvilágossága” segít utat mutatni a lelkeknek, hogy találkozzanak az élő hozzátarto-

zókkal. A csendes elmélkedés, a találkozó alkalom a meghalt hozzátartozóra való emlékezésre. Illik megvárni, amíg a gyertya elég, ez a halottaink iránti tisztelet kifejezője is. A meggyújtott gyertyát nem szabad áttenni más sírjára, akkor ugyanis másnak világítunk. A távolban elhunyt hozzátartozó emlékére a temető nagykeresztjének szoktak gyertyát

gyújtani. Az utóbbi évek terjedő szokása, hogy az ismeretlen helyen nyugvó katona hozzátartozó emlékére a temetőben a katona emlékműnél helyeznek el égő gyertyákat, a reménnyel, hogy a messzi idegenben valaki ugyanezt megteszi a szeretett hozzátartozó emlékére.

Bencsik Nikolett
4. o.

November 25.

Katalin-nap

- Katalin a lányok védőszentje.
- E napon férjváltásra is sort kerítettek sok helyen. Például a lányok gyümölcságit helyeztek vízbe, s úgy tartották, jogy ha az kizöldül karácsonyig, hamarosan férjhez mennek.
- Volt olyan hely, ahol e napon piros almába haraptak, s karácsonyig minden nap haraptak belőle egy kicsit. Az almának karácsonyig ki kellett tartania, akkor megtudták, ki lesz a jövődöbelijük. Például olyan neve lesz, mint az első férfinak, akivel az alma elfogyasztása után találkoztak.
- A Katalin névnaphoz időjósítás is fűződik:
Ha Katalin kopog, akkor karácsony locsog.
Ha Katalin locsog, akkor karácsony kopog.

November 30.

András-nap

- E nap éjfélkor kezdődik a népi advent, az egyházi új év kezdete. Az Andrásnaphoz legközelebb eső vasárnap, advent első vasárnapja.
- „Disznóölő”-nek is nevezik, mert e napon szokás kezdeni a disznóölést.
- Szerncsés nap a malacok és kutyák születésére.
- Az egyik legjelentősebb házasságjósító varázslónap volt: András napkor bőjtöltek a lányok. Éjfélig fenn voltak. Aztán kimentek az udvarra, lehajoltak, s ami a kezükbe akadt felvették, akármi is legyen az, szalma, szemét vagy rög. Senkihez nem szóltak, hanem bevitték a szobába, és a fejük alá tették, álmukben meglátták, ki lesz a jövődöbelijük.
- A lányok egy fatöncre kendermagot szórtak, elsimították és azt mondták:
András, neked kendert vetek,
Mond meg nekem, kihez megyek?
Utána ott hagyták. Ha ezt megcsinálta a lány, megálmodta, hogyan fogják hívni az urát.

Advent

Ez a szó az Úr eljövételét jelenti. Adventban Jézus megszületését várjuk, a kereszténység legnagyobb, legbensőségesebb ünnepét. Az András-nap utáni első vasárnap kezdődik az advent, és december 24-ig, az ún. szentestéig tart, tehát négy hétből áll. A vallásos emberek számára a böjt a bűnbánat időszaka, az emberiség Megváltóját, a karácsonyi kisgyermek, a Kiszűzött megszületését várja, reméli mindenki... Az adventnek, a várakozás időszakának, négy hetének igen fontos szép jelképei vannak.

A fény: Jézus érkezése a fény érkezését is jelenti. A gyertyafény világítja meg a betlehemi jászolban alvó gyermeket.

Az advent koszorú: A koszorún álló négy gyertya a decemberi vasárnapokat jelképezi. Karácsony közeledtével, minden vasárnap meggyújtanak egyet.

Csillag: A betlehemi csillag vezeti el a háromkirályokat Jézushoz. Legfontosabb díszünk a karácsonyfán.

Adventi házikó: Ez a házikó fontos "karácsonyváro" kellék. Lényege az, hogy annyi ablakának kell lennie, ahány napja van az adventnek. Szenteste nyílik ki a házikó utolsó ajtaja, ekkor látható lesz a Kiszűzött a jászolban.

December 6.

Mikulás-nap

Benedek Elek

MIKULÁS APÓ

(Részlet)

Amikor télen hullani
kezd a hó,
Indul útjára Mikulás
apó.
A szél szakállát tépi,
lengeti,
De ő kigyelme ezt csak
neveti.

Hátán egy zsák. Vaj' mivel van teli?
Miben a gyermek örömet lel.

Alszik a gyerek nép, sejtelve sincs.
Hogy az ablakon zörren a kilincs,
És nyílt az ablak lassan s megjelen
Mikulás apó késő éjjelen.
Jóságos szeme - mely kedves dolog!
Az alvó gyermekekre mosolyog.
Aztán ablak közt egy s mást ott "felejt"
Egy - két mogyorót a földön elejt -
S a koppanásra itt-ott egy gyerek
Megmozdul, aztán tovább szendereg.

Nálunk járt a Mikulás

December 5-én megérkezett iskolánkba a Télapó. A lépcsőn állva várakoztunk. Mikor megpillantottuk, ahogy jött lefelé a Krampusszal a nyomában a dombon, énekelni kezdtünk.

Bevezettük a terembe. Versekkel, dalokkal köszöntöttük. Mindenki kapott tőle ajándékot. Mikor elment, az ajtóig kísértük, és sokáig integettünk neki.

Visszamentünk az osztályba, és következett egymás megajándékozása. Már egy héttel ezelőtt kihúztuk a neveket, hogy ki, kinek ad ajándékot Mikuláskor.

Mindenki nagyon örült, amikor megkapta a csomagját. Gyula a Szeverina nénitől, én Zsanettől kaptam ajándékot.

De még nem volt vége az ünnepnek!

Tudtuk, hogy este is eljön hozzánk a Mikulás.

Buzsáki Angéla
Horváth Gyula
3. o.

December 13.

Luca-nap

"Szent Lucának Híres napja
A napot rövidre szabja."

E napon a nők nem dolgozhattak. Úgy tartották, ha ezen a napon fonnak, varrnak, ezzel bevarrják a tyúkok fenekét. Ilyenkor a gazdasszony lop a szomszédától egy marék szalmát s egy tojást, beteszi a tojófészekbe, s azt mondja:

"A mi tyúkunk tojogáljon,
A szomszédé kotkodájljon!"

Azért, hogy jó ülősek legyenek a tyúkok, a gazdasszonynak egész nap ülnie vagy feküdnie kellett.

Kotyolás

A kisfiúk többnyire egy idősebb legény vezetésével mentek a házakhoz. Lopott szalmát vagy fadarabot vittek magukkal, s arra térdepelve mondták el köszöntőjüket, bő termést, a jószág nagy szaporulatát kívánva.

Luca, Luca, kitty, kitty!
Sáp, sáp, rúd, rúd, kukurikú!
Annyi csirkéjük legyen,
Mint égen a csillag!
Annyi pénzük, búzájuk legyen,
Mint földön a fűszál!
Akkora kolbászuk legyen,
Mint az országútja!

Akkora szalonnájuk legyen,
Mint az utcakapu!
A doktor, patika éhen haljon,
A barmuk zsírtul megfulladjon!
A gazdasszony sose lustálkodjon!
Luca, Luca, kitty, kitty,
Kukurikú!

LUCA-KALENDÁRIUM

A Luca - naptól karácsonyig terjedő tizenkét nap időjárásából következtetni a következő évre:

LUCA-SZÉKE

Nálunk a népszokások szerint ezen a napon kezdik faragni a Luca-széket. Készítője Luca naptól kezdve minden nap faragott rajta egy kicsit, s csak karácsony estjére lehetett kész vele. Ezért mondják gyakran: Lassan készül, mint Luca széke. A hagyomány szerint általában kilencféle fából állították össze. Arra szolgál, hogy segítségével felismerjék a falu boszorkányát. Ha valaki az éjjeli misén ráállt a magával vitt Luca-székre, nyomban meglátta, ki a boszorkány!

FÉRJFÓSLÁS

A lányok szívesen jósltak Luca-napkor, hogy megtudják, ki lesz a jövődöbelijük. Cédulára férfi-neveket írtak. Tizenhárom cédulából egyet üresen hagytak. Dobozba tették, és minden nap kihúztak egyet belőle. Az utolsónak kihúzott cédula rejtette a jövődöbeli nevét, de ha üres volt, a lánynak újabb egy évet kellett várni a kérrőre.

LUCA-BÚZA

Búzát ültettek egy cserépbe, ablakba tették, öntözték, hogy karácsonyra kizöldüljön, hogy legyen a Jézusnak búzája.

Nagyon régen a lábasjószág ételébe keverték, mert Jézus köztük született. Azt is mondták, hogy ez védte az állatot a megbetegedéstől.

Karácsonyi készülődés

Hamarosan itt a karácsony. Az iskolában is készülődünk, várjuk az ünnepet. Az idén is, mint minden, évben az volt az első dolgunk, hogy adventi koszorút készítsünk. Szeverina tanító néniel zöld ágakat gyűjtöttünk, szalagokkal és négy piros gyertyával díszítettük a koszorút. Advent első vasárnapja előtti pénteken a napköziben meggyújtottuk az első gyertyát.

A következő héten díszeket készítettünk, amivel majd feldíszítjük a Kultúrházat, amikor a karácsonyi műsorunk lesz.

Ági tanító néni már kiosztotta a szerepeket. Én a betlehemi já-

tékban angyal leszek. Már nagyon várom. Ének órákon karácsonyi dalokat tanulunk.

Rajz és technika órán mézeskalácsot sütötünk. Fényő, hold, csillag, angyalka, hóember, csengő figurákat szaggattunk ki a tésztából. Alig vártuk, hogy az első adag kiszüljön. Meg is kóstolhattuk. A következő rajz órán fogjuk tojásbabbal díszíteni a kalácsot.

Ezzel kínáljuk majd a vendégeket, akik eljönnek megnézni a karácsonyi előadásunkat, és velünk együtt ünnepelnek.

Zsinkó Brigitta
3. o.

MÉZES FIGURÁK

Hozzávalók:

- 1/4 kg porcukor
- 2 egész tojás
- 1 kávéskanál őrölt szegfűszeg
- 1 kávéskanál őrölt fahéj
- 1/4 kg langyosított méz
- 2 dkg szalalkáli
- 1 dkg szóda bikarbóna
- 1 evőkanál zsír
- 2,5 dl forralt tej
- 6 evőkanál baracklekvár
- 1 kg liszt

A habhoz:

- 20 dkg porcukor
- 1 tojásfehérje hidegen felverve

A langyos tej felében a szalalkált, másik felében a szóda port oldjuk fel. 80 dkg lisztből gyúrjuk a tésztát. 1 napig állni hagyjuk. 20 dkg liszt a cipő kigyúráshoz kell.

Sodorjuk, szaggatjuk.

Tojássárgájával megkenjük.

Sütjük. Habból nyomózsák segítségével díszítjük.

Weöres Sándor

Téli nyalánkságok

Gyertyafény,
szép remény,
karácsonyi sütemény.

Egyszer arra jártam én,
hol az ég a földre tárul,
mindent ingyen ad, nem árul,
szípkötő csillagok
záporoznak könnyedén.

Gyertyafény,
szép remény,
karácsonyi sütemény.

Máskor arra jártam én,
hol a házban teli tálak
énekelnek, táncot járnak,
körbe angyalhaj lobog
év végén, de még idén.

Gyertyafény,
szép remény,
karácsonyi sütemény.

Devecsery László:

KARÁCSONYI ÉJBEN

Hópelyhek robognak
pihekönnyű szélben,
fehér lesz az erdő
karácsonyi éjben...

Fenyőfák indulnak,
díszeket várják,
köszöntik az embert
és az éj királyát.

Világos az ablak,
arany szemmel néz rád,
felfénylő örömmel
hullnak a szikrák.

Csillagszóró játszik,
szemek mosolyognak...
betlehemi éjben
pásztorok dalolnak.

Tülp Gábor 3.o.

Karácsonyi angyalok

(részlet)

Az angyalkák sokfelé járnak,
minden gyereket megtalálnak.
Nincs, aki ne várná a jöttük,
csillagporos, mennyei röptük.
És öröm nyílik a nyomukban.

Azért röpködnek olyan gyorsan,
meg ne tudhassa senki, honnan
is kapta a szép ajándékot!
Hozzák, s eltűnnek, mint a kámför,
nincsenek már közel, se távol.

Mekkora így az öröm, és
mekkora a meglepetés!
Mikor egyszer csak szól a csengő,
s a sötétben ragyogva ontja
a gyertyafényt a karácsonyfa.

Kellemes karácsonyi ünnepeket!

December 26.

István-nap

Regölés napja

Legények járták a falut láncos bottal és köcsögdudával felszerelve olyan házakhoz, ahol eladó lány volt. Először a ház népének minden jót kívántak, azután egy leányt varázsoltak, azaz regöltek össze egy legénnyel.

Szerencsés jó estét adjon Isten! Regösök vagyunk.

Adjon az úr isten ennek a gazdának
Száz kepe rozsot, ötszáz kazal búzát,
Ej, regerejtem!

Gazda, gazda, gazdaság!
Isten szálljon házadra
Hat ökörrel, hat lóval,
Aranyos kis ekével!
Ej, regerejtem!
Ez újesztendőben neked ejtem!

Itt is mondanánk
Egy szép lányt,
Kinek neve volna,
Német Franciska volna.
Ej regő-rejtem
Regő-regő-regő-rejtem!

– Adja meg a nagy Úristen, hogy több regélés napját is megérhessük, erővel-egészséggel eltölthessük. Adjon a jó Isten bort, búzát, békességet, ha meghalunk, a lelkünknek üdvösséget. Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Szok David 30.

December 28.

Aprószentek

Heródes, a zsidók királya mindig attól félt, hogy valaki megöli, és elfoglalja trónját. Amikor a próféták jóvendölését meghallotta, hogy gyermek születi, akinek Jézus lesz a neve, és a zsidók királya lesz, nagyon megijedt. Katonáit Betlehembe küldte, hogy minden 2 évnél fiatalabb fiút öljenek meg, hogy biztosan meghaljon a csecsemő Jézus.

József és Mária a kis Jézussal angyali sugallatra Egyiptomba menekültek, így, életben maradt.

A gyermekmészárlás áldozatait nevezi a magyar nép aprószenteknek (ártatlan vértanúknak), akikre december 28-án emlékezünk.

E nap jellegzetes népi szokása a vesszőzés. A vesszőzés résztvevői a fiúgyermek, legények vagy pásztrok. Finoman megkorbácsolják a lányokat, asszonyokat vagy a gyerekeket. Úgy tartották, hogy akit megvesszőznek, az nem lesz beteg, a rossz szellemek nem tudnak ártani neki.

Korbácsolás

Szófogadó, jó légy,
Ha lenek küldenek, főnek menj,
Ha főnek küldenek, lenek menj,
Ha vízárt küldenek, borért menj,
Ha borért küldenek, vízárt menj,
Egészséges légy, friss légy, keléses ne légy!

Fülöp Gábor 3. o.

December 31.

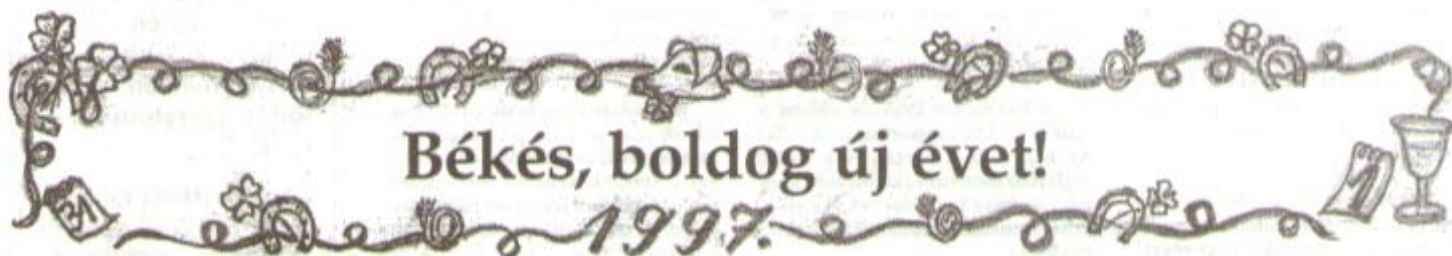
Szilveszter

Az óév utolsó éjszakáján, pontosan tizenkét órakor, egy pillanatra mindig kihuny a fény. Talán azért, hogy a másodpercnyi sötétben kiki eltűnjön azon, hogyan is telt el a tizenkét hónap, melynek jókívánságait meghatódva fogadtuk az ezelőtti Újév alkalmával.

A hajnali harangszónak gilingalangója.
Hirdetgeri, hogy az évnek itt a fordulója.
Ezért friss jó egészséget,
bort, búzát és békességet.
Adjon Isten bőven,
ez új esztendőben.

Népköltés

Békés, boldog új évet!

1997.